

AZ EUROSPAN PÁLYÁZAT

THE EUROSPAN COMPETITION

SZERZŐ/BY: LOCSMÁNDI GÁBOR,
SZABÓ ÁRPÁD, SZABÓ GYÖNGYVÉR

A kétévente megrendezett Eurospan pályázati rendszer célja az, hogy helyi önkormányzatok, illetve fejlesztő társaságok problémás fejlesztési területeire az adott feladatot más-más nézőpontból megközelítő, friss és előremutató tervekkel járuljon hozzá a fejlesztés megvalósításához, miközben 40 év alatti fiatal várostervezők, építészek és tájépítészek számára lehetőséget biztosítson a nemzetközi méretezésre és tervezési munka elnyerésére. Az Eurospan önálló nemzeti szervezetek európai szintű szövetsége, amely építészeti pályázatokat szervez. A pályázatokat közös tematika, időbeli ütemezés és szabályok szerint az egyes országok önállóan szervezik, a pályázatot megvalósítási szakasz követi.

A francia kormány 1971-ben alapította meg a PAN (Programme d'Architecture Nouvelle) pályázati rendszert építészeti-városrendezési tervek beszerzésére, mely az európai integrációs folyamatokkal párhuzamosan 1988-ban európai szintre emelkedett. Mára az Eurospan Nemzetközi Építészeti és Városépítészeti Pályázat a fiatal építészek, városépítész, tájépítészek legnagyobb európai pályázati rendszerévé vált. A 2012-2014 között 16 európai tagország által megrendezett Eurospan 12 pályázati ciklusban 51 helyszínre 2398 tervező csapat regisztrált. A pályázati helyszínekre beadott tervek száma meghaladta az 1750-et. Az elmúlt 24 év Eurospan pályázatainak győztes tervek több mint fele valamilyen formában megvalósult. Több ismert

fiatal európai építész és építész iroda (pl: S333, SMAQ Architecture, SeARCH, Riegler Riewe, Nieto Sobejano vagy a magyar 3h) is az Eurospan pályázaton alapozta meg későbbi karrierjét.

Az elmúlt 24 évben csak kisebb részleteiben változott koncepciót a Párizsban non-profit jelleggel működő titkárság vezetésével az alapító országok dolgozták ki: a tagországok 40 év alatti építészei, tájépítészei és várostervezői vehetnek részt a pályázatokon. A terveket önálló vagy két országonként megszerzett nemzetközi zsűrik bírálják el. A zsűrizés két fordulóban zajlik. A két forduló között tartott Városok és Zsűrik Fórumán (a mostani ciklusban: Párizs) a helyszínek képviselői – polgármesterek, főépítészek – és az egyes zsűrik tagjai egy tudományos igényességű konferencián tekinthetik át az összes helyszín terveit. Az eredmények interneten való kihirdetése után egy nemzetközi konferencián kerülnek a nagyközönség számára is bemutatásra a díjnyertes tervek. Az egyes pályázati ciklusok közös témája minden fordulóban meghatározott: egy aktuális, de még nagyrészt kezeletlen városi probléma, amit a fórumokon neves építészek, kutatók fogalmaznak meg.

AZ EUROSPAN NEMZETKÖZI PÁLYÁZATOK ÉS MAGYARORSZÁG

Magyarország az Eurospan 4 pályázati ciklussal kapcsolódott be az Eurospan pályázatokba.

2008 óta a hazai pályázatokat a Magyar Urbanisztikai Tudásközpont Nonprofit Kft. szervezi az Eurospan Nemzeti Bizottság szakmai felügyeletével. Az Eurospan 10-es ciklusban a feladat Ajka városközpontjának megújítása volt; míg az Eurospan 11 ciklus kiválasztott helyszíne Szeged, Rókus városrész, egykori Démász ipartelepe lett.

Az Eurospan 12 ciklusban megfogalmazott „Alkalmazkodó Város” tematikához illeszkedően a ciklus kiválasztott magyar helyszíne Budapest Zugló városrészének Rákospatak menti közterületi sávja lett. A pályázati kiírást a Nemzeti Bizottság ajánlásai alapján Szabó Árpád az Eurospan Magyarország nemzeti koordinátora és Havadi Erik a zuglói Városfejlesztési Osztály munkatársa készítette Barta Ferenc önkormányzati főépítész közreműködésével.

Magyarország Eurospan szervezetben való részvétele messze meghaladja annak a jelentőségét, hogy kétévente egy nagy európai nyilvánosságnak is örvendő pályázatot tudunk lebonyolítani. A pályázat révén egy olyan rendszer részévé válunk, ahol a magyar pályázók a nyugat-európai építészekkel megegyező feltételekkel pályázhatnak a több tucat európai és magyar helyszínre. Ugyanakkor a magyar tervező és városfejlesztő szakma olyan nemzetközi szakmai körforgás részévé válik, amelyben a pályázatokon és nemzetközi fórumokon közvetlenül is profitálhat más európai országok tapasztalataiból. ©

1

1. kép/pict.:
Az Europan 11
győztes terve a
szegedi helyszínre /
Winning entry of
Europan 11 at the
Szeged site: THE RED
BALLOON

KUN TAMÁS,
MEZEY TAMÁS,
ÁLMOS GERGELY

The objective of Europan is to bring Europe's young architecture, urban design and landscape design professionals to the forefront, to publish and develop their ideas. It is also a goal of the organization to help cities and potential developers who have provided competition sites, to find innovative architectural and urban solutions for the transformation of urban locations. Europan is a European federation of national organizations, which manages architectural competitions followed by building or study projects. The competition is being launched biannually by several countries on a commonly agreed theme, objectives and rules.

The French Government founded the Pan (Programme d'Architecture Nouvelle) competition system in 1971, which parallel with the European integration processes was raised to a European level in 1988.

Today the Europan competition is the largest competition system for young architects, urban and landscape designers in Europe: in the Europan 12 session organized by the 16 member and associate countries, 2398 teams registered on the 51 sites. More than 1750 teams submitted an entry. More than half of the competition winning projects in the last 24 years have reached the implementation phase. Many well-known young European architects and architecture offices (e.g.: S333, SMAQ Architecture, SeARCH, Riegler Riewe, Nieto Sobejano or the Hungarian 3h) founded their later carrier at the Europan competition.

The concept of the competition, which did not change much for the last 24 years, was developed by the non-profit secretariat and the original member states: architects, landscape architects and urban designers of the member countries under the age of 40 can participate. The projects are judged by international juries, organized by one or two countries. The jury process has two rounds. Between the rounds the juries and the representatives of the sites – mayors, chief architects, site representatives etc. – have the possibility to look at all projects of all sites at the Cities and Juries Forum (this session in Paris). After the announcement of results on the website of Europan, the winning projects are presented to the public at the Forum Inter-sessions. The common theme of the competition is always defined by well-known experts and architects at one of the international events, and addresses some current, mainly unhandled urban problem.

THE EUROPAN COMPETITIONS AND HUNGARY

Hungary joined the Europan competition system at the Europan 4 session.

Since 2008 the competition has been organized by the Hungarian Urban Knowledge Centre, with the professional guidance of the Hungarian National Committee. In Europan 10 the task of the competition was the renewal of the commercial and

administrative center of Ajka, while in the Europan 11 cycle the chosen site was the Rókus development of the former Démász industrial area in Szeged.

For the Europan 12 cycle with the theme "Adaptable City" the chosen Hungarian site became the public space strip along Rakos-creek in the Zugló district of Budapest. The brief of the competition was prepared according to the recommendations of the Hungarian National Committee by Árpád Szabó, the national coordinator of Europan Magyarország and Erik Havadi associate architect of the Urban Development Office in Zugló, with the assistance of Barta Ferenc chief municipal architect of the district.

The importance of Hungary participating in the competition, goes far beyond the fact that every second year we are able to organize a competition with great European publicity. With the competition we are part of a system where Hungarian competitors can participate with the same conditions as their Western European colleagues on numerous Hungarian and international sites. On the other hand Hungarian urban designers, planners, developers and site representatives can become part of an international discourse, where through the competitions and international forums they can directly benefit from the experiences of other European countries.

